

Broj: 27-5/11
Dana, 12.1.2011. godine

Ministarstvo prosvjete i kulture
n/r ministra

Republički pedagoški zavod
n/r direktora

Republička uprava za inspekcijske poslove
n/r glavnog republičkog prosvjetnog inspektora

Predmet - Osnovna škola "Georgios Papandreu" Aleksandrovac

U vezi sa tragičnim događajem koji se desio u osnovnoj školi "Georgios Papandreu" u Aleksandrovcu na završetku polugodišta, Institucija je obavila razgovor sa upravom škole i ostvarila uvid u potrebnu dokumentaciju.

Svaki izgubljen život je velika tragedija i na žalost nenadoknadiv gubitak.

Na žalost u tragediji koja se desila mnoga pitanja će ostati bez odgovora, ali i na mnoga pitanja se moraju dobiti odgovori.

Jedna učenica je napisala: "Umjesto da je odvede u svoj kabinet, brukala ju je pred čitavim razredom i prijetila da će biti izbačena iz škole. Nije joj dopustila da objasni svoj problem."

I sve je reklo trinaestogodišnje dijete.

Niko ne dovodi u pitanje ocjenu niti vaspitno disciplinsku mjeru koja se izriče učenicima zbog neprimjerenog ponašaja. Ali način i odnos prema djeci, ničim se ne mogu pravdati.

Citirajući zakonske odredbe o tome šta je kazna za učinjeno, zaboravili su da je zakonska odredba i da svako dijete ima pravo na dužnu pažnju i poštovanje, da svako dijete ima pravo izraziti svoje mišljenje i učestvovati u svakom postupku koji se njega tiče, zaboravili su da je najbolji interes za svako dijete i u svakom postupku prioritet za sve koji donose odluke o djeci. Zaboravili su da je svaka komunikacija zasnovana na prijetnjama i ona koja omalovažava i ponižava u školi potpuno neprihvatljiva.

Roditelji imaju primarnu obavezu i odgovornost brinuti za odrastanje njihove djece, ali škola mora preuzeti svoju odgovornost ne samo za obrazovanje već i za vaspitanje djece na njihovom putu odrastanja.

Zakon ne poznaje kaznu na šta se škola poziva. Zakon poznaje vaspitno disciplinsku mjeru. Zakon ne govori o prekršaju i krivičnom djelu o čemu je djeci govoreno, već o povredi obaveza učenika (član 82 Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju). Razlika nije samo u nazivu, već je suštinska, svrha izricanja vaspitno disciplinske mjere je da se djetetu objasni, da shvati i razumije gdje je pogriješilo i da to nije prihvatljivo i da za to slijedi sankcija. Prije izricanja bilo koje disciplinske mjere djetetu, neophodan je savjetodavni rad sa djetetom,

uključujući roditelje djeteta i stručnjake iz škole. Savjetodavne aktivnosti i njihovo praćenje treba da dovedu do promjene ponašanja.

Do osmog razreda učenici su morali biti upoznati sa školskim pravilima na način da razumiju koje ponašanje nije prihvatljivo i kakva su pravila škole u takvim situacijama.

Zakonom o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, članom 156. utvrđeno je ko vrši nadzor nad radom ustanova osnovnog obrazovanja.

U skladu sa utvrđenim ovlaštenjima neophodno je izvršiti nadzor u ovoj školi i u vršenju nadzora dobiti odgovore i na pitanja:

- Zašto se sa djetetom nije razgovaralo u prisustvu školskog psihologa kako bi se dobili potrebni odgovori zašto je to urađeno, da li iz straha i od koga, da li pod prijetnjom, da li iz šale, da li u dogovoru sa nekim i zašto?
- Zašto se o tome nije razgovaralo i sa ostalim učenicima iz razreda koji su isto uradili, sa svakim pojedinačno i u prisustvu psihologa škole?
- Zašto o navedenom nisu obaviješteni roditelji djece?
- Zašto se djeci saopštava kazna koja će tek biti izrečena prije nego se i pokušalo doći do uzroka koji su do toga doveli?
- Zašto se od djece traže pismene izjave u trenutku kada su i sami doživjeli šok; gubitak drugarice iz razreda je veliki stres za svu djecu?
- Zašto za cijeli razred nije obezbjeđena i organizovana pomoć i podrška stručnjaka zbog stresa i šoka koji su doživjeli i kroz koji prolaze?
- Zašto su izjave nastavnika i djece potpuno različite, kao da nisu bili na istom času, kakvu poruku time šaljemo djeci?

- Da li je moguće da je još uvijek najvažnije šta zakon kaže kada se prepravlja ocjena, a da se pri tom ne govori o načinu na koji se to kaže?

Očekujem da Instituciju u skladu sa Zakonom o ombudsmanu za djecu obavijestite o mjerama koje ste preduzeli.

Ombudsman za djecu
mr Nada Grahovac